

BESZÁMOLÓ - PETER ÉS IRENE LUDWIG ALAPÍTVÁNY AACHEN KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJ KÓNYA BÉLA TAMÁS

A MÉDIAMŰVÉSZET MEGŐRZÉSE (MAPS) A NEW YORK UNIVERSITY (NYU) ÚJMÉDIA-MŰVÉSZET MEGŐRZÉSÉNEK KÉPZÉSI PROGRAMJA 2018

1. BEVEZETÉS

A kutatás kiemelt célja, hogy bemutassa a műtárgyvédelemben rejlő új kihívásokat és a New York Egyetem (NYU) új képzési programját a médiaművészet területén. A szakmai beszámoló számos találkozó és intézmények közötti együttműködés – 16 értekezlet nemzetközi szakemberekkel, 12 kiállítás múzeumokban és galériákban, valamint 8 szakmai előadás – segítségével jött létre. #

Kutatási időszak: 2018. október 8-29.

#

A Magyar Képzőművészeti Egyetemhez tartozó Doktori Iskola hallgatójaként – Peternák Miklós témavezetése mellett – a médiaművészet megőrzésének elméleti kutatásával és gyakorlati kérdéseivel foglalkozom. 2008 óta a Ludwig Múzeum gyűjteményének kezelésében, restaurálási tevékenységében, és a szakterület tudományos eredményeinek közzétételében veszek részt. Főrestaurátorként a múzeum gyűjteményében található hagyományos (festészet, szobrászat, grafika stb.), és a növekvő számban előforduló médiaművészeti alkotások: fotó, videó és más digitális alapú művek megőrzését irányítom. A műtárgyvédelmi és restaurátor osztály célja a gyűjteményhez tartozó kulturális örökség hosszú távú megőrzésének és hozzáférhetőségének biztosítása, a jelen és a jövő generációk számára.

2. A MÉDIAMŰVÉSZET MEGŐRZÉSÉNEK ÁTTEKINTÉSE

A hagyományos értelemben vett restaurálás a műtárgyhordozók, például a festővászon fizikai állapotának megőrzésével foglalkozik. Ehhez képest a médiaművészet (videó, film, digitális művészet, internetalapú művészet) megőrzésének problémája sokkal összetettebb feladat, mert a technikai környezet folyamatosan változik, mivel kiszolgáltatott a tudomány és a kereskedelmi érdekek diktálta fejlesztéseknek. Ennek következményeként egy műalkotás részét képező monitor, projektor vagy hangszóró kicserélésével az eredeti állapothoz képest megváltozhat, de akár működésképtelenné is válhat az alkotás. A digitális tartalmak a számítógépek teljesítményétől, adottságaitól, valamint a hálózatoktól függenek; ha ezekben változás áll be, az torzíthat a mű megjelenésén, szélsőséges esetben az alkotás elérhetetlenné is válhat.

Az efemer médiaművek a hazai közgyűjtemények számára is problémát jelentenek. Médiaművészet alatt nem kizárólag a szoftveralapú művészetet értjük, a korábbi terminológia technikai médiumként kezelt mindent az analóg fotótól a filmen át a videóig. Az 1960-as évektől Magyarországon is megjelentek a kiterjesztett művészetfogalom jegyében olyan új műformák, mint a happening, az akció, a performansz. Ezeket a jelenléthalapú, gyakran csak egyszer előadott műveket csak a jelenlévők látták, és kizárólag dokumentáció formájában maradtak fenn; ezek a relikviák (fotók, videók) azonban mára műtárggyá alakultak át, bemutatható bizonyítékaiként az eseményeknek.

A technológia öregedési folyamata és változásai manapság hétköznapi jelenségnek számítanak, így a hagyományos technológiák (mint például a VHS szalagok) megőrzésével ellentétben a digitális tartalmak romlása gyorsabb. Ez állandó kihívást jelent a múzeumi gyűjtés és megőrzés szempontjából.

A médiaművészeti alkotások a kulturális örökségünk részei, azonban hosszú távú megőrzésükhöz a festmények, szobrok, és tárgyak restaurálásának módszertana nem ad megfelelő választ. A médiaművészet archiválásának, gyűjtésének, bemutatásának és konzerválásának módszertana, illetve a téma oktatása merőben új terület a közgyűjteményekkel foglalkozó magyar szakemberek számára.

2.1 A KUTATÁSI PROGRAM SZAKMAI ELŐZMÉNYE

A média művészet restaurátor szempontú dokumentálása és kutatása elengedhetetlen. A kortárs restaurálással és a médiaművészet megőrzésével foglalkozó képzések jelenleg hiányoznak a közép-európai felsőoktatásból.

Jelenlegi ismereteink alapján a műtárgymegőrzés legfontosabb eszköze a szakszerű állapotfelmérés. Az állapotfelmérési dokumentáláshoz jelenleg nincs egységes rendszer és szakkifejezés használatban, amelyet tovább árnyal a művészek által változatosan használt anyag és technológia.

A médiaművészet hosszú távú megőrzéséhez elengedhetetlenül fontos egy állományvédelmi folyamat kidolgozása. Ennek eléréséhez nemzetközi szakemberek bevonására, valamint szakmai tapasztalatcserére van szükség.

Nemzetközi konferenciák és továbbképzések a médiaművészet megőrzéséről. A Ludwig Múzeumban szakmai konferenciákat előadássorozatot és tanfolyamokat szerveztem (MAPS) nemzetközi restaurátorok, művészettörténészek és szakértők bevonásával. A folyamat 2015-ben kezdődött el.

A „Mentés másként...” – Mi marad az újmédia-művészetből? című kiállítás a médiaművészet magyarországi hőskorától napjainkig, az internet általános elterjedéséig tartó időszakot és a folyamatosan változó technológiákat alkalmazó művészek munkásságát mutatta be. (2017/2 – 2017/3)

Digitális stratégia – nyilvántartás. A projekt felelőseként egy új felhő alapú adatbázis kezelő és ügyviteli rendszer bevezetését indítottam el a Ludwig Múzeumban. A MuseumPlusRIA széleskörű hozzáférést biztosít a múzeum gyűjteményéhez, valamint nyilvánosan online elérhető kereső segítségével lehetőséget teremt a műtárgyak kutatásához. (2016. április)

Ismeretterjesztő film. A Magyar Média Mecenátúra Kollányi Ágoston Ismeretterjesztő filmes pályázatán elnyert támogatás segítségével elkészült egy ismeretterjesztő film. A téma a médiaművészet magyarországi kezdeteitől a rendszerváltásig tartó időszakot, és a folyamatosan változó technológiákat alkalmazó művészek munkásságát fogja át. A filmben Tót Endrén, Maurer Dórán, St.Auby Tamáson kívül Forgács Péter, Sugár János, Szirtes János, Lengyel András és Andreas Fogarasi szerepelnek, akik munkáikkal átfogó képet nyújtanak a médiaművészet főbb irányzatairól, ugyanakkor megmutatják ennek a műfajnak a speciális közép-európai vonásait is. (2016. augusztus – 2018. november).

Médiaművészeti Módszertani Központ. A közép-európai régióban elsőként a Képzőművészeti Egyetem és Ludwig Múzeum együttműködésével egy Módszertani Központ kialakítása a cél, amely nemzetközi szinten foghatja össze a médiaművészet megőrzésével foglalkozó szakterületet.

3. A NEW YORK EGYETEM (NYU) ÚJMÉDIA-MŰVÉSZET MEGŐRZÉSÉNEK KÉPZÉSI PROGRAMJA

Egy megőrzési stratégia és módszertan kialakításának kulcsfontosságú feltétele a hosszú távú együttműködés a szakterület úttörőinek számító new york-i restaurátorokkal, továbbá fontos megismerni a New York Egyetem (NYU) **újmédia-művészet megőrzésének képzési programját.**¹

A médiaművészet hosszú távú megőrzéséhez elengedhetetlenül fontos egy állományvédelmi folyamat kidolgozása. Ennek eléréséhez nemzetközi szakemberek bevonására, valamint szakmai tapasztalatcserére van szükség.

A kutatás célja, hogy feltárja a New York Egyetem (Time Based Media) Média Restaurátor Tanszékének egyedülálló műtárgyvédelmi stratégiáját, valamint az ahhoz kapcsolódó gyakorlati oktatást:

AZ ÚJMÉDIA-MŰVÉSZET MEGŐRZÉSÉNEK KÉPZÉSI PROGRAMJA AZ ANDREW W. MELLON ALAPÍTVÁNY TÁMOGATÁSÁVAL:

A New York Egyetem 2015-ben kezdte el az első Média Restaurátor képzés kidolgozását. Ehhez a kezdeményezéshez több szerteágazó tudományterület (interdiszciplináris) megközelítést vettek alapul, és ágyazták be a média restaurálás kerettantervébe. Ez a négy éves duális (M.A.) mesterképzés, a műtárgy- és műemlékvédelmi-restaurátor, a művészettörténész, vagy az archeológus szakok mellett végezhető el.

Hannelore Roemich a Restaurátor Központ vezetőjeként az NYU hallgatók képzése során a folyamatosan változó állományvédelmi technikák bemutatására fekteti a hangsúlyt. A munkacsoport egy két éves előkészítő tevékenységet követően, a New York Egyetem Képzőművészeti Intézetén belül, idén 2018 szeptemberében indította el a Újmédia-művészet Megőrzési Specializációt (TBM Program).

Christine Frohnert az Újmédia-művészet Megőrzési programjának koordinátora, korábban 2008 és 2012 között az Amerikai Restaurátor Egyesületen belül az Elektronikus Médiaművészeti Csoport² elnöke. Számos konferencia szervezője a médiaművészet megőrzésével foglalkozó képzés területén.

Az oktatási programban helyet kapott egy átfogó képzés a médiaművészeti technológiákról. A tantárgy a film, a video, és a szoftver alapú művészet megőrzését járja körül szakértők, informatikusok és számítástechnikai mérnökök segítségével. A hallgatók művészettörténet, restaurátor, mérnök, digitális bölcsészlet (digital humanities) és művészetmenedzsment szakirányokkal jelentkezhettek.

Az első évben hagyományos képzőművészeti- és tárgyrestaurátor képzésben részesülnek, valamint anyagvizsgálat, konzerválási alapelvek, muzeológia és művészettörténet tárgyakat kell

¹ <https://www.nyu.edu/gsas/dept/fineart/conservation/time-based-media.htm> 2018/10/30

² American Institute for Conservation - Electronic Media Group <http://www.conservation-us.org/specialty-topics/electronic-media-group> 2018/10/30

felvenniük. Másodévben műtárgyvédelem, továbbá programozás és kódolás képzésen kell részt venniük. Harmadévben kiállítás installálás, gyűjteményezés, dokumentálás tantárgyak felvétele, és a szakdologzat leadása szükséges egy választott kutatási terület alapján. Végzős hallgatóként egy éves szakmai gyakorlatot kell szerezniük.

3.1 Médiaművészeti technológiák - képzés

Ez a képzés meghívott előadók segítségével történeti áttekintést nyújt a technológia, valamint a media alapú munkák folyamatos változásain keresztül. A médiaművészeti munkák gyűjtését, vizsgálatát, állapotfelmérését, bemutatását és konzerválási lehetőségeit mutatja be. Különös hangsúlyt fektetnek a döntéshozatali modellekre, és az etikai ismeretek megszerzésére. Az előadások kiegészítéseként külső helyszínekre, műtermekbe, laborokba, archívumokba és kiállításokra járhatnak a hallgatók.

Követelmény:

- média- és technológia alapú munkák (TBM) pontos dokumentálása az ismert szakkifejezések segítségével
- médiaművészeti munkák és eljárások azonosítása
- médiaművészeti munkák (TBM) különböző megjelenési formájának és bemutatási változatainak (iteráció) azonosítása
- szerzeményezés, állapotfelmérés, anyag- és eszközhasználat, technológia- és gyártástörténet, kiállítástörténet, adatmigráció és kockázatelemzés

4. SZAKMAI TALÁLKOZÓK ÉS ELŐADÁSOK

A kutatási időszak alatt számos előadás és szakmai meeting nyújtott betekintési lehetőséget a NYU újmédia-művészet megőrzésének képzési programjába. Több intézmény együttműködésének eredményeként egy gyűjteményeket átfogó egyesületet hoztak létre a médiaművészet megőrzésére. (New York University, MoMA - The Museum of Modern Art, The MET - The Metropolitan Museum of Art, The Guggenheim Museums and Foundation, Elmer Holmes Bobst Library) Három korábbi program biztosítja a háttérrel, és az előzményét a NYU újonnan létrehozott képzésének:

- Az **Interaktív Telekommunikációs Program (ITP)** a NYU művészeti karának (Tisch School of the Arts) két éves nappali (M.A.) mesterképzése. A hallgatók elsajátíthatják az interaktív multimédia technológiák különböző alkalmazási és kreatív felhasználási lehetőségeit.³
- Az **Integrált Digitális Média (IDM)** a NYU mérnöki karának (Tandon School of Engineering's) M.A. képzése. A specializáció célja új digitális termékek és alkalmazások létrehozása, valamint kísérleti lehetőségek biztosítása a hallgatók számára: a digitális mozgásrögzítéstől (motion capture) kezdve, a vizuális színházi előadásokon, valamint az egészségügyi-, oktatási igények kiterjesztett valóság alapú fejlesztésén át, egészen a tudományos kutatások számára létrehozott interfészig.⁴
- A **Mozgóképek Archiválási és Megőrzési Program (MIAP)** a NYU filmművészeti karához (Tisch School of the Arts of Cinema Studies) tartozó M.A. végzettséget nyújtó archivátor képzés. A specializáció főleg film, video, digitális és multimedia gyűjtemények megőrzésére irányul.

³ Interactive Telecommunications Program <https://tisch.nyu.edu/itp/admissions/itp-mps> 2018/10/30

⁴ Integrated Digital Media <http://idm.engineering.nyu.edu/> 2018/10/30

A hallgatók számára kötelező gyakorlatot szereznük két szemeszter során egy New York-i intézményben, és nyári gyakorlatot kell teljesíteniük egy gyűjteményben az Egyesült Államok területén, vagy külföldön. A képzés lehetőséget biztosít arra, hogy a hallgatók archívumokkal, múzeumokkal, könyvtárakkal és művészeti szervezetekkel együtt dolgozzanak.⁵

A MET Médiaművészet Megőrzési Stratégiájának áttekintése

A Médiaművészet Munkacsoportot⁶ 2001-ben a MET hivatalos munkacsoportjaként jelentették be, és tagjainak száma mára 50 főre bővült. (Glenn Wharton, Museum Studies, New York University; Lia Kramer, Conservation Centre, The Institute of Fine Arts; Lorena Ramírez-López, Small Data Industries)

Legfőbb célkitűzése a gyűjtemény médiatartalmának felülvizsgálata, valamint teljeskörű gyűjteménykezelési és megőrzési gyakorlat bevezetése, amely kiterjed a szerzeményezés, bemutatás és konzerválás területeire. Ez idő alatt kutatják a műtárgyakról megszerezhető információkat, a nyilvántartási hiányosságokat, a szükséges adatmigrációs és installálási feltételeket. Felülvizsgálták a gyűjteménykezelési szabályzatot, valamint azonosították a nyilvántartáshoz szükséges feltételeket és meglévő munkafolyamatokat. Meghatározták a munkatársak, a műtermek, a laboratóriumok eszközigényét, továbbá fejlesztették és bővítették a múzeumi munkafolyamatokat. Az első médiaművészeti munka 1995-ben került a gyűjteménybe, amely mára 250 művet jelent ebben a kategóriában.

A gyűjteményezési folyamat része a MET Médiaművészet Megőrzési Stratégiájának. Hét különböző kategóriában hoztak létre egy úgynevezett Alkotói kérdőívet az animációk, audió tartalmak, film, videó, performansz, dia és szoftver-alapú munkák számára.

Ez a dokumentum segít meghatározni az eredeti Mester példány hordozóját, valamint a szerzeményezési folyamathoz szükséges teljesítési követelményeket. Meghatározza a mű tartalmát, a létrehozás során felmerülő problémákat, összetevőket, technikai leírásokat, szobrászati elemeket, a kiállításhoz szükséges installálási folyamatot, amely magába foglalja a környezeti feltételeket és a kiállítási eszközöket egyaránt. Fontos megismerni a több részből álló összetevőket, valamint a példányszámot. Ez a dokumentum megközelítőleg 100 kérdést határoz meg az alkotó, vagy a tárgy előző tulajdonosa számára azért, hogy minden szükséges információ előzetesen rendelkezésre álljon a műtárgy átvételéhez.

Minden lehetséges adat szükséges a Műtárgyvásárlási Szerződés, a pontos Állapotfelmérési dokumentáció, és a Bemutatói és Installálási Dokumentáció létrehozásához. A szerzeményezési eljárás a művész, vagy az átadó által vállalt garanciális és kártalanítási szempontokat is meghatároz. Amennyiben lehetséges a további installálási, állapotfelmérési és megőrzési lépések tisztázásához egy személyes interjú készítését javasolják a művésszel.

NYU KÖNYVTÁR – Barbara Goldsmith az Állományvédelmi és Restaurálási osztályának Médiamegőrzési vezetője. Az osztály a levéltárosokkal, az archíválási szakemberekkel és kurátorokkal dolgozik együtt. Kiemelt célja a film, videó és audió gyűjtemény élettartamának meghosszabítása, állományvédelmi és közvetlen konzerválási beavatkozások segítségével, továbbá különböző konzerválási folyamatok ismertetésével részt vesznek a szakember

⁵ Moving Image Archiving and Preservation <http://tisch.nyu.edu/cinema-studies/miap> 2018/10/30

⁶ <https://www.metmuseum.org/about-the-met/conservation-and-scientific-research/time-based-media-working-group> 2018/10/30

képzésben. Kimberly Tarr vezeti a megőrzési programot, valamint Jessica Lian tárgyrestaurátor a könyvtár megelőző állományvédelemi felelőse. Az osztály részt vesz a NYU Mozgóképek Archíválási és Megőrzési Program (MIAP) mesterszakos hallgatóinak képzésében.

A New York-i MoMA vezető szerepet játszik a médiaművészeti munkák megőrzési és szerzeményezési folyamatainak kidolgozásában. A Média Konzerválási Program (Media Conservation Initiative) keretén belül a MoMA a médiaművészet megőrzésével foglalkozó szakmai továbbképzések központjává vált. Kate Lewis a MoMA főrestaurátora. Szakmai tevékenysége kiterjed a hang-, performansz-, szoftver-, videó- és filmalapú műtárgyak megőrzésére. A MoMA, a (NAT) New Art Trust, a San Francisco Museum of Modern Art (SFMOMA), valamint a Tate egyaránt vezető szerepet töltött be egy együttműködésen alapuló médiaművészet megőrzési projektben, amely gyakorlati eszközökkel és példákkal segít megőrizni a gyűjtemények médiaművészeti munkáit. Minden lehetséges információt nyilvánosságra hoztak és elérhető az interneten.⁷

A Solomon R. Guggenheim Múzeumban működő (Lab for Time-Based Media Conservation) Média Restaurátor Központ alapítója Joanna Philips. A múzeumi műtárgyvédelmi osztályának vezetőjeként – a médiaművészet megőrzésének módszertani irányelvei mentén – a gyűjteményezést, bemutatást, dokumentálást, megőrzést, valamint a kutatási tevékenységet irányítja.⁸

A New York Egyetemen tartott Médiaművészet Megőrzése Magyarországon című előadás segítségével a hallgatók megismerhették a magyarországon zajló restaurálási és megőrzési folyamatokat a Ludwig Múzeum médiaművészeti gyűjteményén keresztül. Bővebb információt kaptak a Múzeum jelenlegi műtárgyvédelmi és digitalizálási stratégiájáról és az új műtárgnyilvántartó rendszer a MuseumPlusRIA bevezetéséről.

Nagyszerű lehetőség volt találkozni Glenn Wharton média restaurátorral, a NYU docensével. 2007-től elsőként indította el a MoMA Videó-, Performansz- és Szoftveralapú gyűjteményének médiarestauratori programját. Szobrász restaurátor végzettséggel rendelkezik és jelenleg modern és kortárs restaurálási, muzeológiai, valamint gyűjteményezési és kortárs múzeumi ismereteket oktat a New York Egyetemen. #

4.1 A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KIEMELT MÉDIAMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK

Programmed, Whitney Museum⁹,

Bruce Nauman, MoMA¹⁰

Rafael Lozano-Hemmer “Confirmation Bias”, Bitforms Gallery¹¹

URS FISCHER PLAY (koreográfia: Madeline Hollander), Gagossian Gallery¹²

Everything is Connected - Art and Conspiracy, The Met Breuer¹³

Before Projection: Video Sculpture 1974-1995, Sculpture Center¹⁴

⁷ <http://mattersinmediaart.org/2018/10/30>

⁸ <https://www.guggenheim.org/conservation/time-based-media> 2018/10/30

⁹ <https://whitney.org/exhibitions/programmed> 2018/10/30

¹⁰ <https://www.moma.org/calendar/exhibitions/3852> 2018/10/30

¹¹ <https://bitforms.art/exhibitions/lozano-hemmer-2018> 2018/10/30

¹² <https://gagosian.com/exhibitions/2018/urs-fischer-play/> 2018/10/30

¹³ <https://www.metmuseum.org/exhibitions/listings/2018/everything-is-connected-art-and-conspiracy> 2018/10/30

¹⁴ <https://www.sculpture-center.org/exhibitions/10507/before-projection-video-sculpture-1974-1995> 2018/10/30

5. ÖSSZEGZÉS

A Peter és Irene Ludwig Alapítvány Aachen Kutatási Ösztöndíja lehetőséget teremtett arra, hogy a médiaművészet megőrzésének kulcsfontosságú felsőoktatási intézményén a New York Egyetemen új szakmai készségeket sajátíthassak el.

Intézményi háttér nélkül a médiaművészeti alkotások elévülnek, mert a művészek nem tudják biztosítani az alkotások működőképes állapotát. A korszerű és sikeres műtárgyvédelem elengedhetetlen feltétele, hogy a restaurálás területe kiszélesedjen, hiszen a kortárs művészet folyamatosan változik, ezért a konzerválási gyakorlatot is új szempontok alapján kell megközelíteni. A New York Egyetem tanáraival szervezett találkozók hozzájárulnak a médiaművészet archiválásának, gyűjtésének, bemutatásának, konzerválási módszertanának, illetve a téma oktatásának kibővítéséhez.

Ennek a szakterületnek a feltérképezéséhez szükséges a hazai és nemzetközi szakemberek együttműködése, amely felgyorsítja a szakmai tapasztalatcserét. Enélkül nem lehet megoldani a közgyűjtemények technológia alapú műtárgyainak megőrzését.

A médiaművészet megőrzése a kortárs műtárgyvédelem kulcsfontosságú területévé vált. A kutatás célja, hogy restaurátorok, informatikusok és számítástechnikai szakértők segítségével kibővítse a jelenlegi műtárgyvédelmi ismereteket, a film, videó, és szoftver alapú művészet megőrzésének lehetőségeivel.

A kutatási ösztöndíj segítségével a New York University (NYU) Újmédia-művészet Megőrzésének Képzési Programja lehetőséget teremtett arra, hogy a médiaművészet megőrzésének területén létrejöhessen egy új muzeológiai módszertan Budapesten, amely oktatási tananyagok kidolgozásához járul hozzá. Ennek eléréséhez létre kell hozni egy együttműködést a Magyar Képzőművészeti Egyetem, és a Ludwig Múzeum között, további lépésként be kellene vonni az Országos Széchényi Könyvtár és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem szakembereit,

A program létrehozásával egy új restaurálási és módszertani képzés kialakítására nyílik lehetőség, amely hozzájárul a médiaművészet hosszútávú megőrzéséhez. Az archiválás, gyűjtés, bemutatás és dokumentálás elengedhetetlen feltétele, a művészek, kurátorok, restaurátorok és technikai szakemberek széles körű együttműködésének. A kutatási program jelenlegi céljai megvalósultak, segítségével egy új műtárgyvédelmi modell - oktatói és tudományos tevékenységének - kialakítására nyílik lehetőség.#

date: 30/10/2018

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Szeretném megköszönni a segítséget mindazoknak a szakembereknek és intézményeknek, akik idejüket áldozták, továbbá támogatást nyújtottak ahhoz, hogy a New York University (NYU) újmédia-művészet megőrzésével foglalkozó képzési programjának kutatása megvalósulhasson:

- Peter and Irene Ludwig Foundation, Aachen, Németország
- Magyar Képzőművészeti Egyetem
- Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum
- New York University, NYC, USA
- The Museum of Modern Art (MoMA), NYC, USA
- The Metropolitan Museum of Art (MET), NYC, USA
- The Guggenheim Museums and Foundation, NYC, USA
- Elmer Holmes Bobst Library, New York University (NYU), USA
- Brigitte Franzen, igazgató, Peter and Irene Ludwig Foundation, Aachen, Németország
- Fabényi Julia, igazgató, Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum
- Radák Eszter, rektor, Magyar Képzőművészeti Egyetem
- Peternák Miklós, Intermédia Tanszék vezetője, Igazgató Magyar Képzőművészeti Egyetem, C3 Kulturális és Kommunikációs Központ Alapítvány, Budapest
- Hannelore Roemich, professzor, Conservation Center, Conservation Science, New York University (NYU), NYC, USA
- Christine Frohnert, adjunktus, Time-based Media Art Conservation Curriculum Development, New York University (NYU), NYC, USA
- Glenn Wharton, professzor, New York University (NYU), NYC, USA
- Katie Lewis, főrestaurátor, The Museum of Modern Art's David Booth Conservation Center and Department, The Museum of Modern Art (MoMA), NYC, USA
- Kevin Martin, tanácsadó, New York University (NYU), NYC, USA
- Caroline Gil, média restaurátor, Andrew W. Mellon Fellow, The Museum of Modern Art (MoMA), NYC, USA
- Flaminia Fortunato, média restaurátor, Andrew W. Mellon Fellow, The Museum of Modern Art (MoMA), NYC, USA
- Peter Oleksik, média restaurátor, the Museum of Modern Art (MoMA)
- Mollie Anderson, adminisztrátor asszisztens, The Met, NYC, USA
- Alexandra Nichols, média restaurátor, Sherman Fairchild Foundation Fellow, Conservation of Time-based Media at The Met, NYC, USA
- Nora Kennedy, restaurátor, Sherman Fairchild Conservator in Charge, The Met, NYC, USA
- Joanna Philips, főrestaurátor, média restaurátor, Guggenheim, NYC, USA
- Jonathan Farbowitz, restaurátor asszisztens, Fellow in the Conservation of Computer-Based Art, Guggenheim, NYC, USA
- Jessica Lian Pace, állományvédelmi asszisztens, Barbara Goldsmith Preservation and Conservation Department, NYU's Bobst library (NYU), NYC, USA
- Kimberly Tarr, Állományvédelmi osztályvezető, NYU's Bobst library (NYU), NYC, USA
- Deena Engel, professzor, Department of Computer Science, New York University (NYU), NYC, USA
- Klara Palotai, program koordinátor, New York University, Tisch School of the Arts (NYU) NYC, USA